

Universitätsbibliothek Wuppertal

Handlexikon zu Cicero

Merguet, Hugo

Leipzig, 1905

G

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2871)

furo, rafen, wüten, toben: I. quod eos, quorum actio esset ardentior, furere atque bacchari arbitretur; Bru 276. furere apud sanos et quasi inter sobrios bacchari vinulentus videtur; orat 99. Sibyllae versus observamus, quos illa furens fuisse dicitur; div II 110. ille furens et exsanguis interrogabat suos . . .; Q fr II 3, 2. id certe magis est attentum animi quam furentis; div II 111. illius furentes ac volaticos impetus in se ipsos posse converti; har resp 46. — II, 1. Pansa furere videtur de Clodio; A XIV 19, 2. — 2. (Clodius) furebat a Racilio se contumaciter vexatum; Q fr II 1, 3.

furor, stehlen, erschleichen: I. eundem mira quaedam excogitare genera furandi; Ver II 134. — II. si quae bestiae furantur aliquid ex iis aut rapiunt; nat II 157. non furatus esse civitatem dicitur; Balb 5. si ego tuum (librum) ante legissem, furatum me abs te esse dicerem; A II 1, 1.

furor, Wut, Raserei, Wahnsinn, Leidenschaft: I. cum maxime furor arderet Antonii; Phil III 3. ut furor in sapientem cadere possit, non possit insaniam; Tusc III 11. cuius furor conserdit, putare non fuisse ea vera, quae essent sibi visa in furore; Ac II 88. qui aliqua ex parte eius furorem exsultantem repressit; Sest 95. mirus invaserat furor non solum improbis, sed etiam iis, qui boni habentur; ep XVI 12, 2. — II, 1. ea (praesagium) si exarsit acrius, furor appellatur; div I 66. ut eius furorem ne Alpium quidem muro cohibere possemus; Phil V 37. qui abiecti hominis furorem petulantiamque fregistis; Piso 31. reprimere: I. exsultat, quem nos furorem, *μελαγχολία* illi vocant; Tusc III 11. — 2. quorum ego furori nisi cessissem; Piso 16. — 3. cuius ego de effrenato et praecipiti furore quid dicam? har resp 2. revocare te a furore Lepidus voluit; Phil XIII 43. — III. qualem (rem) tu adfers sceleris plenam et furoris; dom 130. — IV. duo (divinandi genera), furoris et somni; div II 101. veteris furoris et audaciae maturitas in nostri consulatus tempore erupit; Catil I 31. — V, 1. quod cum summo furore cupiunt; Catil II 19. ispe inflammatus scelere et furore in forum venit; Ver V 161. — 2. in furore animi et caecitate; dom 129. negat sine furore Democritus quemquam poetam magnum esse posse; div I 80.

furtim, verftohlen, heimlich: Metellus furtim in campum itineribus prope devias currebat; A IV 3, 4. bestiae furtim fruuntur, domini palam et libere; nat II 157.

furtivus, heimlich: accessit furtivum iter per Italiam; Piso 97.

furtum, Diebstahl, Entwendung, Unterschleif, gestobleneß Gut: I. furtum erat apertum; Q Rosc 26. mira erant in civitatibus ipsorum furta Graecorum, quae magistratus sui fecerant; A VI 2, 5. hinc furta, peculatus (nascuntur); of III 36. — II, 1. controversiam esse, possetne heres, quod furtum antea factum esset, furti recte agere; ep VII 22. I. est. quid minus libero dignum quam cogi a magistratu furtum reddere? Ver II 58. quae (navis) ad ea furta, quae reliquisses, commearit; Ver V 46. — 2. ago:

I. 1. facio, qui (Nicomedes) furti damnatus est; Flac 43. — 3. commeo ad: I. 1. relinquo, cum de furto quaereretur; Cluent 185. quot vultis esse in uno furto peccatorum gradus? Ver III 172. cum in manifestissimo furto tenere; Ver II 144. — III, 1. in hac pecunia publica haec insunt tria genera furtorum; Ver III 165. cum te maculas furtorum et flagitiorum tuorum sociorum innocentium sanguine eluere arbitrabare; Ver V 121. fuisse Messanam omnium istius furtorum ac praedarum recepticem; Ver IV 150. — 2. cum haberetur de furto quaestio; Cluent 183. — IV. vidi concludere omnia furtis tuis; Ver I 58.

furunculus, Epigbube: quod vobis iste olim furunculus, nunc vero etiam rapax esse videatur videtur; Piso 66.

fuscina, Dreizack: dant (dis) hastam, clipeum, fuscina, fulmen; nat I 101.

fuscus, dunkel, dunkelbraun, dumpf: iudicatur et in vocis et in tibiariis cantibus (genus) canorum, fuscum; nat II 146. vestitus aspere nostra hac purpura plebeia ac paene fusca; Sest 19.

fuse, weit, weitläufig, ausföhrlich: populus fuse in tribus convocatus; leg III 44. haec cum uberius disputantur et fusius; nat II 20. tam fuse lateque imperantem rem publicam; rep V 1.

fusio, Strömen, Verbreitung: liquor aquae declarat et fusio effusio; nat II 26. mundum (Chrysippus) deum dicit esse et eius animi fusionem universam; not I 39.

fustis, Knüttel, Stoc: I. clamor, lapides, fustes, gladii, haec improvisa omnia; A IV 3, 3. — II. non opus est verbis, sed fustibus; Piso 73. — III. qui (fani custodes) clavis ac fustibus repelluntur; Ver IV 94.

fustuarium, Tötung mit Knütteln: fustuarium meruerunt legiones, quae consulem reliquerant; Phil III 14.

futtillis, nichtig, eitel: A. alacritate futtili gestiens; Tusc IV 37. (haruspices) vanos, futtilis futiles esse dicamus; div I 36. — B. quis non odit sordidos, vanos, leves, futtilis? fin III 38.

futtilitas, Nichtigkeit: haec plena sunt futtilitatis futtilis summaeque levitatis; nat II 70.

futurus, künftig, zukünftig, Zukunft: A. cum et praeteriti doloris memoria recens est et futuri atque impendentis torquet timor; fin II 95. si cupiat proles illa futurorum hominum deinceps laudes unius cuiusque nostrum posteris prodere; rep VI 23. est metus, ut aegritudo praesentis, sic ille futuri mali; Tusc IV 64. o mea frustra semper verissima auguria rerum futurarum! Phil II 89. — B, I. quia futura vera non possunt esse ea, quae causas, cur futura sint, non habent; fat 26. — II. qui extis aut avibus aut ostentis aut oraculis aut somniis futura praesentiunt; div II 16. (tum animus) meminit praetitorum, praesentia cernit, futura providet; div I 63. natura significari futura sine deo possunt; div I 10. — III. cum tanta memoria praetitorum futurorumque prudentia (sit); Cato 78. — IV. omne, quod falsum dicitur in futuro, id fieri non potest; fat 12.

Galea, Helm: in hoc fano loricas galeasque aeneas caelatas opere Corinthio Scipio posuerat; Ver IV 97.

galeo, mit dem Helm bedecken: habebam, inquis, in animo insitam informationem quandam dei, et barbati quidem Iovis, galeatae Minervae; nat I 100.

gallina, Huhn, Henne: I. quae id (ovum)

gallina peperisset, dicere solebant; Ac II 57. — II, 1. qui gallinas alere permultas quaestus causa solerent; Ac II 57. — 2. animum ova gallinis saepe supponimus; nat II 124.

gallinaceus, von Hühnern: cum rerum natura quid habere potest commune non dicam gallinaceum fel, sed . . .? div II 29. I. gallus, II.

gallus, Gahn: I. quia galli victi silere solent, canere victores; div II 56. — II. vates Boeotios vidisse ex gallorum gallinaceorum cantu victoriam esse Thebanorum; div II 56.

ganea, Kneipe: I. paulisper stetimus in illo ganeorum tuarum nidore atque fumo; Piso 13. — II. hominem vino, ganeis confectum; Sest 20.

ganeo, Schwelger: I. quo vultu cincinnatus ganeo patriae preces repudiavit! sen 12. — II. plura dixi quam dicendum fuit in furiosissimum atque egentissimum ganeonem; Sest 111.

garrus, plaudern, schwaßen: I. saeculis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in iis philosophi garrere coeperunt; de or II 21. — II. cupiebam etiam nunc plura garrere; A VI 2, 10. cum garrimus, quicquid in buccam; A XII 1, 2.

gaudeo, froh sein, sich freuen, gern haben: I. locus; j. II, 1. gaudere decet, laetari non decet; Tusc IV 66. — 2. animo aequo, immo vero etiam gaudenti ac libenti; A II 4, 2. corpus gaudere tam diu, dum praesentem sentire voluptatem; Tusc V 96. — II, 1. bonis viris quod ais probavi, quae adhuc fecerimus, valde gaudeo, si est nunc ullus gaudendi locus; A IX 7, 6. — 2. gaudeo tibi incundas esse meas litteras; Q fr II 10, 1. — III, 1. qui propter me aliquid gaudeat; fin II 108. — 2. quodsi gaudere talibus bonis animi, id est virtutibus, beatum est; Tusc V 72. gaudere nosmet omittendis doloribus; fin I 56. adulescentes senum praeceptis gaudent; Cato 26. virtutibus; j. bonis.

gaudium, Freude, Genuß: I. quod non dicitur laetitia nec gaudium in corpore; fin II 13. cum ratione animus movetur placide atque constanter, tum illud gaudium dicitur; Tusc IV 13. — II. omnia, quae honesta sunt, plena gaudiorum sunt; Tusc V 67. — III. ex quo (mens) insatiabili gaudio compleatur || completur ||; Tusc V 70. quibus gaudiis exsultabis! Catil I 26.

gaza, Schatz: I. omni Macedonum gaza, quae fuit maxima, potitus [est] Paulus; of II 76. — 2. alterum haurire cotidie ex pacatissimis atque opulentissimis Syriae gazis innumerabile pondus auri; Sest 93.

gelidus, eiskalt: si (homines aegri) aquam gelidam biberunt || biberint ||; Catil I 31. adde huc fontium gelidas perennitates; nat II 98.

geminatio, Verdoppelung: geminatio verborum habet interdum vim, leporem alias; de or III 206.

gemino, verdoppelt: quae (causa) terret animos sole geminato; nat II 14.

geminus, doppelt, Zwillinge: A. C. et L. Fabricii fratres gemini fuerunt; Cluent 46. ecce tibi geminum in scelere par; Phil XI 2. — B. ut mater geminos internoscit consuetudine oculorum; Ac II 57.

gemitus, Seufzen, Klagen, Trauer: I, 1. cum totius Siciliae cotidie gemitus querimoniasque audires; Ver III 52. tanti gemitus fletusque fiebant; Ver IV 110. — 2. versor in gemitu Italiae; ep XV 15, 3. — II, 1. ne civium quidem Romanorum fletu et gemitu maximo commovebare? Ver V 163. — 2. huic tota obviam civitas cum lacrimis gemituque processerat; Sest 68.

gemma, Auge, Knospe, Edelstein: I. existit ea, quae gemma dicitur, a qua oriens uva se ostendit; Cato 53. — II. de ceteris operibus ex auro et gemmis se non laborare; Ver IV 67.

gemmeus, aus Edelsteinen: mittit etiam trullam gemmeam rogatum; Ver IV 63.

gemmo, Knospen treiben: „gemma vites“ etiam rustici dicunt; de or III 155. siquidem est eorum (rusticorum) „gemma vites“; orat 81.

gemo, seufzen, klagen, betrauern: I. dum tibi

turpe videbitur gemere, eiulare; Tusc II 31. — II. quid est, quod gemas hostem Dolabellam iudicatum? Phil XIII 23. — III. quo minus occulte vestrum malum gemeretur; sen 12. hic status una voce omnium gemitur; A II 18, 1.

gena, Wang: I. genae ab inferiore parte tutantur subiectae leniterque eminentes; nat II 143. — II. ex hac opinione sunt muliebres lacerationes genarum; Tusc III 62.

genealogus, Verfasser von Geschlechtsregistern: eorum fratres et sorores, qui a genealogis antiquis sic nominantur; nat III 44.

gener, Schwiegerjohn, Sidam: I. Piso ille, gener meus, a propinquo suo socerum suum flagitabat; Sest 68. — II, 1. cum soceris generi non lavantur; of I 129. — 2. nubit genero socrus; Cluent 14. — 3. ut tali genero mihi praesenti frui liceat; ep XIV 3, 3. — III. contra legem generi tui; prov 7.

generalis, allgemein: cum, qualis res sit, quaeritur, quia [et] de vi et de genere negotii controversia est, constitutio generalis vocatur; inv I 10. cum vis et natura et genus ipsius negotii quaeritur, constitutionem generalem appellamus; inv II 62. generale quoddam decorum intellegimus; of I 96.

generaliter, allgemein: ipsum (tempus) generaliter definire difficile est; inv I 39.

generatim, klassenweise, allgemein: ut omnia generatim amplectamur; inv II 18. nulli fuerunt, qui illa artificiose digesta generatim componerent; de or I 186. haec Crassus exponet discreta generatim; de or II 142. ut non nominatim, sed generatim proscriptio esset informata; A XI 6, 2. quid ego de ceteris civium Romanorum supplicis singillatim potius quam generatim atque universe loquar? Ver V 143.

generator, Erzeuger: nosse generatores suos optime poterant; Tim 38.

genero, erzeugen, erschaffen, hervorbringen, pass. abstammen: Oceanum Salaciamque Caeli satu Terraeque conceptu generatos editosque; Tim 39. unde essent omnia orta, generata, concreta; Tusc V 69. omnia sui similia generavit; Tim 9. nox et dies ob has generata causas; Tim 32. istius (Scipionis) genus est ex ipsius sapientiae stirpe generatum; Bru 212. quoniam hominem generavit et ornavit deus; leg I 27. semperne (mundus) fuerit nullo generatus ortu, an ortus sit; Tim 5. noctem; j. diem.

generosus, edel: humilem sane relinquunt et minime generosum, ut ita dicam, ortum amicitiae; Lael 29. rationem dicendi voce, motu, forma etiam magnificam et generosam quodam modo; Bru 261. o generosam stirpem! Bru 212.

genetrix, Mutter: „nona super tremulo genetrix clangore volabat“; div II 63.

genialis, hochzeitlich: lectum illum genialem sibi ornari iubet; Cluent 14.

geniculatus, knietig: culmo erecta geniculato (viriditas); Cato 51.

genitalis, der Geburt: verba novantur, ut „di genitales“; de or III 154.

genitor, Erzeuger, Vater: I. imitantes genitorem et effectorem sui; Tim 47. — II. quo (animo) nihil est ab optimo et praestantissimo genitore melius procreatum; Tim 27.

geno, gebären: SI MIHI FILIUS GENITUR || GIGNITUR, al ||; inv II 122. de or II 141.

gens, Stamm, Geschlecht, Verwandtschaft, Volksstamm, Volk, Schule: I. cum integri nihil fuerit in hac gente plena, quam valde eam putamus tot transfusionibus coacuisse? Scaur 43. testes nunc sunt omnes exterae gentes ac nationes; imp Pomp 31. civitas exulem et regem ipsum et liberos eius et

gentem Tarquiniorum esse iussit; rep II 46. quae funditus gens vestra non novit; nat I 89. — II, 1. quodsi aut Sabinam aut Volscam gentem conlustrare animo voluerimus; rep III 7. gentes sibi in tenebris rei publicae perturbandas putaverunt; leg III 21. quo bello omnes gentes ac nationes premebantur; imp Pomp 35. Perraeia Athamanumque gens vendita; Piso 96. — 2. quam praeclarum esset exteris gentibus imperare; Ver II 2. — 3. sum in: f. I. coacescit. sine qua (urbe) numquam ex Transalpinis gentibus maiores nostri triumphaverunt; Phil VIII 18. — III. nostri tyrannoconi longe gentium absunt; ep XII 22, 2. ubicumque erit gentium; nat I 121. ubinam gentium sumus? Catil I 9. — IV, 1. inter omnes omnium gentium summa constat; nat II 12. quae caritas generis humani serpit sensim foras deinde totius complexu gentis humanae; fin V 65. illi maiorum gentium di qui habentur; Tusc I 29. qui rex populi Romani dominusque omnium gentium esse concupiverit; of III 83. quamquam hoc communi iure gentium sanctum est; har resp 32. fuerunt patricii minorum gentium; ep IX 21, 2. Rabocentum, Bessicae gentis principem, securi percussisti; Piso 84. propior est eiusdem gentis, nationis, linguae (societas); of I 53. — 2. tanta religio est sepulchrorum, ut extra sacra et gentem inferri fas negent esse; leg II 55. quale bellum nulla unquam barbaria cum sua gente gessit; Catil III 25. — V, 1. cum Marcelli ab liberti filio stirpe, Claudii patricii eiusdem hominis hereditatem gente ad se redisse dicerent; de or I 176. — 2. ab isdem gentibus sanctis et in testimonio religiosi obsessum Capitolium est; Font 30. in illa incorrupta maxime gente Aegyptiorum; rep III 14.

gentilicium, zum Geschlecht gehörig: qui sacrificia gentilicia anniversaria facit; har resp 32.

gentilis, geschlechtsverwandt: I, 1. meo regnante gentili; Tusc I 38. — 2. gentiles sunt inter se, qui eodem nomine sunt, qui ab ingenuis oriundi sunt, quorum maiorum nemo servitum servivit, qui capite non sunt deminuti; Top 29. — II. lex: SI FURIOSUS ESCIT, ADGNATUM GENTILIUMQUE IN EO PECUNIAQUE EIUS POTESTAS ESTO; inv II 148.

gentilitas, Geschlechtsverwandtschaft: nonne in ea causa fuit oratoribus de toto stirpis et gentilitatis iure dicendum? de or I 176.

genuine, offenberzig: de quo petis ut ad te gentem fraterneque rescribam; Q fr II 14, 2.

genuinus, angeboren, echt: non esse nos importatis artibus eruditos, sed genuinis domesticisque virtutibus; rep II 29.

genuinus, zu den Backen gehörig: qui (dentes) genuini vocantur; nat II 134.

genus, Gattung: I, 1. »iam dextrum genus erigit ille Nixus«; fr H IV, a, 646. »laevum genus linquit in alto«; fr H IV, a, 621. — 2. tu meum generum a genibus tuis reppulisti; sen 17. — II, 1. »Engonasin vocitant, genibus quia nixa feratur«; nat II 108. genu M. Antonium vidi terram tangere; Tusc II 57. — 2. »tertia (stella) sub cauda ad genus ipsum lumina pandit«; fr H IV, a, 149.

genus, Geschlecht, Stamm, Volksstamm, Gattung, Art, Wesen, Element, Kraft (vgl. dico, I, 1, a, γ. genus): I. absolut: 1. videtisne, genus hoc quod sit Antonii? forte, vehemens, commotum in agendo, praemunitum et ex omni parte causae saeptum, acre, acutum, enucleatum, in una quaque re commorans, honeste cedens, acriter insequens, terrens, supplicans, summa orationis varietate, nulla nostrarum aurium satietate; de or III 32. quod argumentorum genus cuique causarum generi maxime conveniat; de or II 175. illa sunt ab his delapsa plura genera, lene asperum, contractum diffusum, continenti spiritu intermisso, fractum scissum, flexo

sono extenuatum inflatum; de or III 216. genera causarum quinque sunt: honestum, admirabile, humile, anceps, obscurum; inv I 20. duo prima genera quaestionum esse, in quibus eloquentia versaretur, unum infinitum, alterum certum; de or II 41. ambignorum plura genera sunt; de or II 111. est quoddam etiam insigne et florens orationis pictum et expositum genus; orat 96. unum est genus perfecti (oratoris); opt gen 3. genus et formam definiant hoc modo: genus est notio ad plures differentias pertinens; forma est notio, cuius differentia ad caput generis et quasi fontem referri potest; Top 31. causarum genera duo sunt; Top 58. genus scribendi id fuit, quod nemo abiecto animo facere posset; A XII 40, 2. f. cedit. ex quo existit id, quod Scipio laudabat, coniunctum civitatis genus; rep III 23. floret; f. est; orat 96. omnia, quae incidunt in causam, genera; inv I 32. incidens: f. II, 1. sumo. insequitur: f. cedit. cum pauci post genus hominum natum reperti sint, qui...; Balb 26. restant duo divinandi genera, quae habere dicimur a natura, non ab arte, vaticinandi et somnandi; div II 100. ad hanc emptionem decemviralem duo genera agrorum spectant; agr II 69. supplicat, terret: f. cedit. hoc loquor de tribus his generibus rerum publicarum non turbatis atque permixtis, sed suum statum tenentibus; rep I 44. tria genera bonorum, maxima animi, secunda corporis, externa tertia; Tusc V 85. — 2. eadem res alii genus esse, alii pars potest, eidem genus esse et pars non potest; inv I 12. genus est, quod plures partes amplectitur, ut animal. pars est, quae subest generi, ut equus. sed saepe eadem res alii genus, alii pars est. nam homo animalis pars est, Thebani aut Troiani genus; inv I 32. genus id est, quod sui similes communiione quadam, specie autem differentes, duas aut plures complectitur partes; de or I 189. vgl. V, 1. — 3. quae vero et quam varia genera bestiarum vel cicurum vel ferarum! nat II 99.

II. nach Verben: 1. (Calvus) accuratius quoddam dicendi et exquisitius adferebat genus; Bru 283. mirari licet, quae sint animadversa a medicis herbarum genera, quae radicum; div I 13. gaudeat (Torquatus) me suo generi meum non antepone; Sulla 25. genus hoc Graeci appellant ἀλλυγορία; orat 94. aliud genus imperatoris sane diligenter retinendum et conservandum cognoscite; Ver V 25. commoveo: f. I, 1. cedit. quod (genus) Graece ἐπιδεικτικόν nominatur, quod quasi ad inspiciendum delectationis causa comparatum est; orat 37. quod genus erat orationis Asiaticum adulescentiae magis concessum quam senectuti; Bru 325. coniungo: f. I, 1. existit. conservo: f. cognosco. contraho: f. I, 1. delabuntur. eorum (visorum) et vim et genera definiunt; Ac II 40. f. I, 1. est; Top 31. ea genera divinandi non naturalia, sed artificiosa dicuntur; div I 72. diffundo, extenuo: f. I, 1. delabuntur. enucleo: f. I, 1. cedit. exsicco: f. proba. expolio: f. I, 1. est; orat 96. fit illa factio, genus aliud tyrannorum; rep I 68. f. I, 1. est; A XII 40, 2. frango, inflo: f. I, 1. delabuntur. habeo: f. I, 1. restant. incito, interrompo: f. sumo. laudo: f. I, 1. existit. nomino: f. comparo. quod multa eius ludorum genera noratis; Ver III 156. permisceo: f. I, 1. tenent. nec illud genus alterum nocturnorum testium pertimesco; Cael 20. pingo: f. I, 1. est; orat 96. omne genus coniecturale in hoc fere genere ponebas; div II 26. praemunio: f. I, 1. cedit. sin autem acutum, prudens et idem sincerum et solidum et exsiccatum genus orationis probant; Bru 291. Dicaearchus cetera divinationis genera sustulit, somniorum et furoris reliquit; div I 5. reprehendis solutionis genus; Font 2. nec hoc benignitatis genus omnino repudiandum est; of II 54. retineo: f. cognosco. saepio: f. I, 1. cedit. scindo: f. I, 1.

delabuntur. aliud vocis genus iracundia sibi sumat, acutum, incitatum, crebro incidens; aliud miseratio ac maeror, flexibile, plenum, interruptum, flebili voce; de or III 217. ut genus hoc totum multarum atque eius modi iudiciorum tolleretur; Ver I 156. *f. relinquo.* turbo: *f. I. 1. tenent.* videtis profecto genus hoc totum, cum inflexo immutatoque || commut. || verbo res eadem enuntiatur ornatius; de or III 168. — 2. in quo etiam de animis, cuius generis essent, quaereretur; fin IV 12. — 3. *antepono:* *f. 1. antepono.* convenio: *f. I. 1. convenit.* da te huic etiam generi litterarum; Ac I 12. *subsum:* *f. I. 2. inv I 32.* potest fieri, ut nulla ab iis (dis) divinatio generi humano tributa sit; div I 10. — 4. quidam malo genere natus; de or II 286. eum neque genere neque animo regio esse; agr II 42. quod captiosissimo genere interrogationis utuntur; Ac II 49. — 5. ut in dicendo vitium vel maximum sit a vulgari genere orationis abhorrere; de or I 12. hoc dico de toto genere Graecorum; Flac 9. a genere (argumentum) sic ducitur; Top 13. omnino in illud genus eum Crassi magnificentum atque praeclarum natura ipsa ducebat; de or II 89. ii student plerumque eodem in genere laudis excellere; of I 116. quodsi quod in genus plures incident partes; inv I 33. cum homines humiliores in alienum eiusdem nominis infunderentur genus; Bru 62. quodsi inest in hominum genere mens, fides, virtus, concordia; nat II 79. loquor de: *f. I. 1. tenent.* quae (officia) oriuntur a suo cuiusque genere virtutis; fin V 69. quae (natura) in suo quidque genere perfectum esse voluit; Tusc V 37. sin autem ieunitatem et siccitatem et inopiam, dum modo sit polita, dum urbana, dum elegans, in Attico genere ponit; Bru 285. *f. 1. pono.* ut ex utroque genere, et iuris dicendi et sartorum tectorum exigendorum, ea postuletis, quae . . . ; Ver I 103. num est ex iudicium genere? Phil V 13. hoc in genere nervorum vel minimum, suavitatis autem est vel plurimum; orat 91. quos nos et quales esse velimus et in quo genere vitae; of I 117. item de contrariis, a quibus (antiqui) ad genera formasque generum venerunt; fin IV 8. nimium mihi diu videor in uno genere versari criminum; Ver IV 105. *f. I. 1. est;* de or II 41.

III. *nach* **Adjectiven:** 1. quae (virtus) propria est Romani generis; Phil IV 13. — 2. quod hominum generi universo cultura agrorum est salutaris; Cato 56. — 3. digna Aeacidarum genere sententia; of I 38. — 4. dixit Q. Tadius, non alienus a matris eius genere; Ver I 128. in eo genere exercitatis; Ac II 20. solum ex tot animantium generibus atque naturis; leg I 22.

IV. *nach* **Substantiven:** 1. me aliquid id genus solitum scribere, ut . . . ; A XIII 12, 3. — 2. haec et alia generis eiusdem ita defenditis, ut . . . ; nat III 62. caput: *f. I. 1. est;* Top 31. quae cognatio studiorum et artium prope modum non minus est coniuncta quam ista generis et nominis; Ver IV 81. quae (virtutes) in communitate cernuntur et in societate generis humani; of III 118. generis est controversia, cum est, quid factum sit, convenit, et, quo id factum nomine appellari oporteat, constat; inv I 12. summam video esse in te dignitatem generis; Muren 15. fons: *f. I. 1. est;* Top 31. formae: *f. II 5.* venio ad. incipio humani generis imbecillitatem fragilitatemque extimescere; Tusc V 3. in infimi generis hominum condicione; Milo 92. quod omnium gentium generumque hominibus ita videretur; nat I 62. multis viris fortibus ne ignobilitas generis obiceretur; Muren 17. imbecillitas: *f. fragilitas.* quae cuiusque generis vel inanimi vel animantis vel muti vel loquentis origo (esset), quae vita, qui interitus; Tusc V 69. habetis nobilitatem generis gloriosam; Phil III 16. quae sunt vel

generum vel partium nomina; de or I 189. est officium eius generis, quod nec in bonis ponatur nec in contrariis; fin III 58. origo, vita: *f. interitus.* societas: *f. communitas.* — 3. iste novo quodam genere imperator; Ver V 29. — 4. qui (sibi) cum omni hominum genere nullam iuris communionem, nullam humanitatis societatem velit; rep II 48. ut ex eo genere homines diligenter vobis retinendos existimetis; Font 42. societas cum: *f. communio cum.*

V. **Umfang:** 1. quod genus pactum [est], par, iudicatum; inv II 162. quod genus, fidentiae contrarium est diffidentia; inv II 165. — 2. quia corpora nostra terrene principiorum genere confecta ardore animi concalescunt; Tusc I 42. ut ea (verba) sic et genere et numero conservemus, ut . . . ; de or III 40. generibus ipsis distinguere convenit, hoc est, tum inductione uti, tum ratiocinatione; inv I 76. nisi hanc mihi totam rationem omni et personarum genere et litterarum explicaris; Flac 45. cum genere idem sit, fit aliud, quod parte quadam et specie differat; inv I 40. haec partibus sunt innumerabilia, generibus pauca; de or II 289. Amyntas est genere, honore princeps illius civitatis; Flac 72. ea aestimatio genere valet, non magnitudine; fin III 34. — 3. quo e genere nobis notitiae rerum imprimuntur; Ac II 21. de quibus in deliberativo genere causae distinctius erit dicendum; inv I 43. quo item in genere et virtutes et vitia pro ipsis, in quibus illa sunt, appellantur; de or III 168. post: *f. I. 1. nascitur.* propter exquisitum et minime vulgare orationis genus animos hominum ad me dicendi novitate converteram; Bru 321.

geographia, *Ordbefjreibung:* de geographia etiam atque etiam deliberabimus; A II 7, 1. de geographia dabo operam ut tibi satis faciam; A II 4, 3.

geometres, *Feldmesser, Mathematiker:* I. geometrae provideant, qui se profitentur non persuadere, sed cogere, et qui omnia vobis, quae describunt, probant; Ac II 116. ut geometrae solent non omnia docere, sed postulare, ut quaedam sibi concedantur, quo facilius, quae volunt, explicent; of III 33. — II, 1. concedo: *f. I. 1. 2.* alii ad geometras se contulerunt; de or III 58.

geometria, *Geometrie:* I. 1. adhibenda etiam geometria est; Ac I 6. geometriam Euclide aut Archimede tractante; de or III 132. — 2. Democrito, homini in geometria perfecto; fin I 20. — II. Sex. frater eius praestantissimum ingenium contulerat ad perfectam geometriae scientiam; Bru 175. — III. (dispersa quondam fuerunt) in geometria lineamenta, formae, intervalla, magnitudines; de or I 187.

geometricus, *geometrisch:* A. in arena geometricas formas quasdam esse descriptas; rep I 29. — B. pusionem quendam Socrates interrogat quaedam geometrica de dimensione quadrati; Tusc I 57.

germanitas, *Gejchwisterjchaft, Brüderlichkeit:* I. moveat (te horum) germanitas; Ligar 33. — in domesticis est germanitatis stupris voluntatus; har resp 42.

germanus, *Teiblich, wirfflich, echt:* germanos se putant esse Thucydidas; orat 32. hanc ego iudico formam summissi oratoris, sed magni tamen et germani Attici; orat 90. insula Arpinas habere potest germanam *ἀποθώου;* A XII 12, 1. scio me asinum germanum fuisse; A IV 5, 3. cuius frater germanus sermones iniquorum effugere non potuit; Cael 38. haec germana ironia est; Bru 296. inter hos germanos huius artis magistros; de or II 160. hunc locum germanam patriam esse vestram; leg II 5. quem cum sorore germana nefarium stuprum fecisse L. Lucullus se dixit comperisse; Milo 73.

germanissimus Africanus etc. 36 3, 132*

germen, Keim: sunt prima elementa naturae, quibus auctis virtutis quasi germen efficitur; fin V 43.

gero, trahere, führen, ausführen, verwalten, leiten, bringen, hinbringen, verleben, halten, sich benehmen: I, 1. si est Ceres a gerendo; nat III 52. — 2. qui gessit, non adest; Flac 23. — II, 1. eques Romanus locuples, sui negotii bene gerens (erat procurator); Quinet 62. — 2. omitto, quem ad modum isti se gerant atque gesserint; leg III 18. qui haec omnia pro salute omnium communi consilio, una mente atque virtute gesserunt; Flac 96. f. negotium. quorum sunt de amicitia gerenda praeclarissime scripti libri; ep III 8, 5. cum consul bellum gesserim cum coniuratis; Sulla 83. si ita gesseris censuram, ut et debes et potes; ep III 10, 3. adfectionis ratio perspicua solet prae se gerere coniecturam; inv II 30. et in petendo et in gerendo consulatu; ep XV 13, 1. mater est a gerendis frugibus Ceres tamquam „Geres“; nat II 67. ut nostras inimicitias ipsi inter nos geramus; Balb 60. qui amplissimum magistratum gerunt; Cato 20. gerendus est tibi mos adolescentibus; de or I 105. nemo Gallorum sine cive Romano quicquam negotii gerit; Font 11. ut haberet ad praeturae gerendam plenum annum atque integrum; Milo 24. cum (illi) rerum gestarum gloria florent; de or I 1. quibus hic rebus consul ad rem gerendam excitavit; Sest 12. quod rem gestam Dolabellae nimis in caelum videat efferre; A XIV 18, 1. re publica a Dolabella meo praeclarissime gesta; ep XII 1, 1. qui magna fide societatem gerunt; Quinet 13.

gestio, Führung, Ausführung: I. ipsius est negotii gestio pertractanda; inv II 39. — II. in gestione negotii quaeretur locus, tempus, occasio, modus, facultas || facultates ||; inv I 38.

gestio, sich freuen, frohlocken, begehren: I. quorum alter laetitia gestiat, alter dolore crucietur; fin II 14. ut nostri animi negotiis forensibus defessi gestiant ac volitare cupiant vacui cura; de or II 23. cum effuse animus exsultat, tum illa laetitia gestiens vel nimia dici potest; Tusc IV 13. iactatio est voluptas gestiens et se efferens insolentius; Tusc IV 20. — II. quod gestiat animus aliquid agere in re publica; A II 7, 4. cur adventibus te offerre gestias; ep VI 20, 1. gestio scire ista omnia; A IV 11, 1.

gesto, fragen: id (caput) adfixum gestari iussit in pilo; Phil XI 5.

gestus, Geberde, Haltung: I. gestus erat non verba exprimens, sed cum sententiis congruens: manus, umeri, latera suppositio pedis, status, incessus omnisque motus; Bru 141. omnes hos motus subsequi debet gestus, non hic verba exprimens scaenicus, sed universam rem et sententiam non demonstratione, sed significatione declarans; de or III 220. motus et gestus etiam plus artis habebat, quam erat oratori satis; Bru 303. subsequitur: f. debet. gestus et motus corporis ita venustus, ut . . .; Bru 203. — II, 1. qui agunt in scaena gestum inspectante || spect. || Roscio; de or II 233. umeris gestum agebant; Rab Post 36. qui semel in gestu peccavit, non continuo existimatur nescire gestum; de or I 125. — 2. pecco in: f. 1. nescio. — III. homo tam solutus et mollis in gestu, ut . . .; Bru 225. — IV. extento brachio paulum etiam de gestu addidit; de or II 242. — V. huic simile vitium in gestu motuque caveatur; of I 130.

gigas, Gigant: quis est ex gigantibus illis, quos poetae ferunt bellum dis immortalibus intulisse, tam impius, qui . . .? har resp 20.

gigno, erzeugen, gebären, hervorbringen, verurachen, schaffen (vgl. geno): I, 1. quae (seminum vis) ad gignendum procreandumque plurimum valeat; div II 94. — 2. artis maxime proprium esse creare et gignere; nat II 57. — II. ut idem deus

urbem hanc gentibus, vos huic urbi genuisse videatur; Phil XIV 32. ad maiora quaedam nos natura genuit et conformavit; fin I 23. qui (Iuppiter) genuisse Minervam dicitur; nat III 53. „quasi vos sibi dedecori genuere parentes“; fr H X, b, 11. qui genuit in hac urbe dicendi copiam; Bru 255. eas fruges atque fructus, quos terra gignit; nat II 37. cum (Cato) ipse sui generis initium ac nominis ab se gigni et propagari vellet; Ver V 180. ex avaritia erumpat audacia (necesse est), inde omnia scelera ac maleficia gignuntur; Sex Rose 75. ad eodem illos animi motus gignendos; part or 67. quae (res) gignuntur e terra; Ac I 26. scelera: f. maleficia. urbem: f. alqm; Phil XIV 32. qui (di) utilitates quasque gignebant; nat II 62. — III. deus et ortu et virtute antiquiorem genuit animum; Tim 21.

gladiator, Kämpfer, Klopffechter, Bandit, pl. Gladiatorenspiele: (gladiatores) accipere plagam malunt quam turpiter vitare; Tusc II 41. unus furiosus gladiator cum taeterrimorum latronum manu contra patriam gerit bellum; Phil XIII 16. — II, 1. quae (lex) dilucide vetat gladiatores biennio, quo quis petierit aut petiturus sit, dare; Sest 133. gladiatoribus emptis rei publicae causa; of II 58. — 2. quod fugitivo alicui aut gladiatori concedi sit necesse; Catil II 19. — 3. si mihi cum illo bustuario gladiatore decertandum fuisset; Piso 19. — III, 1. fama nostrae severitatis obruet scelerati gladiatoris amentiam; Phil V 32. ut mihi gladiatorum compositiones mitteres; ep II 8, 1. ludorum gladiatorumque consessu; Sest 106. omnem impetum gladiatoris ferociamque compressi; har resp 1. qui gladiatorum muneribus pecunias profundunt; of II 55. crudele gladiatorum spectaculum non nullis videri solet; Tusc II 41. — 2. tamquam mihi cum M. Crasso contentio esset, non cum uno gladiatore nequissimo; Phil II 7. — IV, 1. ut in foro || [cum] || gladiatoribus Gabinii Pompeium adorirentur; A II 24, 3. Hortensius filius fuit Laodiceae gladiatoribus; A VI 3, 9. — 2. sexta palma urbana etiam in gladiatore difficilis; Phil XI 11.

gladiatorius, Kämpfermäßig, bei Gladiatorenspielen: casus gladiatorii vetabant me rei publicae penitus diffidere; ep V 13, 3. in ipso illo gladiatorio vitae certamine; de or II 317. gladiatorii consessus dicuntur solere plausus excitare; Sest 115. familiarum gladiatoriam naetus est; Sest 134. nemo est in ludo gladiatorio paulo ad facinus audacior, qui non . . .; Catil II 9. si in gladiatoris pugnis timidus odisse solemus; Milo 92. in Tusculanum mihi nuntiabantur gladiatorii sibili; fr F VIII 11.

gladius, Schwert: I. ex cident gladii de manibus; Phil XII 8. fulgentes gladios hostium videbant Decii; Tusc II 59. — II, 1. gladios in rem publicam destriectos rettudimus; Catil III 2. gladium e vagina eduxit; inv II 14. cum gladium scelere imbuisset; Phil V 20. gladium cruentum in vaginam recondidit; inv II 14. retundo: f. destringo. video: f. I. fulgent. — 2. ut ille in gladium incumberet; inv II 154. — III. in summa impunitate gladium; ep X 2, 1. magna gladium est licentia; ep IV 9, 4. quorum alter gladium est princeps; Phil II 106. — IV, 1. illum (Clodium) plumbeo gladio iugulatum iri; A I 16, 2. se gladio percussus esse; Milo 65. — 2. si tu inimicus ei cum gladio cruento comprehensus (es); de or II 170. homines coniuratos cum gladiis in campum deduci a Catilina; Muren 52.

glandifer, Eicheln tragend: „glandifera“ illa quercus nunc sit haec; leg I 2.

glans, Eichel: hunc, pecudem ac beluam, pabulo inimicorum meorum et glande corruptum; har resp 5. ut sues quasi caprae ex ramis glande pascantur; fr F XII.

glarea, Rieß: eo loco pulvis, non glarea iniecta est; Q fr III 1, 4.

gleba (glæba), Scholle, Erdscholle: I. vinces non esse arma caespites neque glebas; Caecin 60. — II. non adimi cuiquam glebam de Sullanis agris; agr III 3. non ita dicimus, ut glebam aut fragmentum lapidis; nat II 82. prius quam in os iniecta gleba est; leg II 57. qui nullam agri glebam possiderent; Ver III 28. illi miseri glebis subigendis exercitati; agr II 84. — III. cum terrae subigerentur fissione glebarum; nat II 159.

glisco, aufflammen: ad inveniem libidinem copia voluptatum || si . . . accessit, al. ||, gliscit illa || ita || ut ignis oleo; fr F V 74.

globosus, kugelförmig, rund: (animantem) globosum (deus) est fabricatus, quod *οσφαιροειδής* Graeci vocant; Tim 17. quae (stellae) globosae et rotundae; rep VI 15. terra solida et globosa; nat II 98.

globus, Kugel: I. cum videmus globum terrae eminentem e mari; Tusc I 68. cum duae formae praestantes sint, ex solidis globus (sic enim *οσφαιρον* interpretari placet), ex planis autem circulus aut orbis; nat II 47. stellarum globi terrae magnitudinem facile vincebant; rep VI 16. — II. video: ꝑ. I. eminet. — III. novem tibi orbibus vel potius globis conexa sunt omnia; rep VI 17.

glomerio, zusammenhängen, häufen: »nunc ea omnia fixa tuus glomerans determinat annus«; div I 19. »haec vetusta saeculis glomerata horridis luctifica clades«; Tusc II 25.

gloria, Ruhm, Ehre, Ehrgeiz, Ruhmsucht, Ruhmredigkeit: I. qui potes dubitare, quin ad consulatum adipiscendum multo plus adferat dignitatis rei militaris quam iuris civilis gloria? Muren 22. gloria est frequens de aliquo fama cum laude; inv II 166. videsne verborum gloriam tibi cum Pyrrhone esse communem? fin III 11. vide, ne haec, quae expetitur, gloria (plus) molestiae habeat quam voluptatis; Tusc V 103. — II, 1. illa gloria militaris vestris formulis atque actionibus anteponenda est; Muren 29. prima est adulescenti commendatio ad gloriam, si qua ex bellicis rebus comparari potest; of II 45. eos esse immortalem gloriam consecutos; Sest 143. quod gloriam contemnant; of I 71. si pecunia tanto opere expetitur, quanto gloria magis est expetenda! de or II 172. ꝑ. I. habet, vereor, ne imminuam summorum virorum gloriam; Phil II 86. hodie haec gloriam atque hoc orbis terrae imperium teneremus? imp Pomp 53. optima hereditas a patribus traditur liberis gloria virtutis rerumque gestarum; of I 121. — 2. ut me sempiternae gloriae per eum commendari velim, qui . . .; ep V 12, 6. qui laudi, qui gloriae (se) natos arbitrantur; Sest 138. quod Q. Metello semper erit maximae gloriae; Planc 89. — 3. non possum dicere Solonem legum et publicae disciplinae carere gloria, Themistoclem bellicae virtutis; Tusc I 110. quod eius (Hannibalis) nomen erat magna apud omnes gloria; de or II 75. maxima fuit (Anaxagoras) et gravitatis et ingenii gloria; Ac II 72. — 4. tot iam menses aut de salute aut de gloria dimicaret? Cael 47. vir ad virtutem, dignitatem, gloriam natus; Sest 89. quorum alterum pertinet ad virorum fortissimorum gloriam sempiternam; Phil XIV 31. ut nostri illi non heroes, sed di futuri in gloria sempiterna sint; A XIV 11, 1. ut (invidia) mihi valeat ad gloriam; Catil III 29. — III, 1. multi cupidi splendoris et gloriae; of I 43. an ipse expers esse debet gloriae? imp Pomp 57. — 2. unum (Pompeium) esse dignum huius imperii gloria; har resp 51. — 3. nonne te Q. illa Claudia aemulam domesticae laudis in gloria muliebri esse admonerat? Cael 34. — IV, 1. hunc (P. Crassum) quoque absorbit aesus quidam insolitae adolescentibus gloriae; Bru 282. de meo quodam amore gloriae

vobis confitebor; Arch 28. adde imperii, adde gloriae cupiditatem; rep I 60. exiguum nobis vitae curriculum natura circumscripsit, immensum gloriae; Rabir 30. quid optabilius ad immortalitatem gloriae (meae)? Vatin 8. propter honestatis et gloriae similitudinem; leg I 32. si eum studium gloriae aliquo impulsisset; Vatin 15. ut levitatis est omnes umbras etiam falsae gloriae insectari; Piso 57. — 2. singulari virtute et gloria civem; Milo 73. — 3. de ardore mentis ad gloriam (loquor); Cael 76. commendatio ad; ꝑ. II, 1. comparo. librum tibi celeriter mittam „de gloria“; A XV 27, 2. „de gloria“ misi tibi; A XVI 2, 6. hanc viam ad gloriam proximam esse; of II 43. — V, 1. quae populari gloria decorari in Lucullo debuerunt; Ac II 4. cum (illi) et honoribus et rerum gestarum gloria florent; de or I 1. multum is (Procles) fratri rerum gestarum gloria praestitit; div I 91 (90) Cn. Pompeius, vir omnium virtute, sapientia, gloria princeps; Quir 16. qui cum longe omnes belli gloria et virtute superaret; Phil XI 18. — 2. si gloriae causa imperium expetendum est; of III 87. mors appetatur cum gloria; Phil XII 30.

gloriatio, Rühmen: gloriatione dignam esse beatum vitam; fin IV 50.

gloriola, etwas Rühm: I. ut nosmet ipsi vivi gloriola nostra perfuamur; ep V 12, 9. — II. quo minus etiam hisce cum ornes gloriolae insignibus; ep VII 5, 3.

glorior, sich rühmen, prahlen: I. ne nimis gloriari viderer; har resp 16. — II, 1. quoniam de tuis divitiis intolerantissime gloriaris; Vatin 29. — 2. in virtute recte gloriamur; nat III 87. — 3. gloriantur cuidam mercatori, quod multas naves dimississet; Tusc V 40. — 4. cum Asellus omnes se provincias stipendia merentem peragrasset gloriaretur; de or II 258. — III, 1. vita beata glorianda et praedicanda est; Tusc V 50. — 2. nominibus veterum gloriantur; orat 169. ut, quibus rebus gloriemini in vobis, easdem in aliis reprehendatis; Ligar 20.

glorioso, rühmvoll, rühmredig, prahlerisch: nostri heroes, quod per ipsos confici potuit, gloriosissime et magnificentissime confecerunt; A XIV 4, 2. exorsus es non gloriose; de or II 31. ut gloriose loqui desinant; Tusc III 51. solere me de me ipso gloriosius praedicare; dom 93.

gloriosus, rühmvoll, rühmredig, prahlerisch: A. ut non solum gloriosus consiliis utamur, sed etiam paulo salubrioribus; A VIII 12, 5. si ille dies tibi gloriosissimus fuit; Ligar 37. mihi crede, homini non glorioso; ep XI 14, 1. deforme est imitari militem gloriosum; of I 137. cum esset proposita aut fuga turpis aut gloriosa mors; fin II 97. ubi (erat) illa magnifica et gloriosa ostentatio civitatis? Flac 52. sive quem ista praepotens et gloriosa philosophia delectat; de or I 193. — B. a. qui gloriae cupidos gloriosi reprehendunt; Tusc III 73. — b. est philosophi non tam gloriosa quam vera quaerentis; fin V 72.

glutinator, Zusammenfömer: quibus (librariis) Tyrannio utatur glutinatoribus; A IV 4, a, 1.

gnarus, fundig: „noti“ erant et „navi“ et „nari“; orat 158. (Periclen) gnarum (fuisse), quibus orationis modis quaeque animorum partes pellerentur; orat 15. qui eius rei gnarus esset; orat 36. (L. Sisenna) gnarus rei publicae; Bru 228.

gnata, Tochter: „gnatam requirens Cassiepia“; fr H IV, a, 694.

gnavus, rüfzig, tätig: magni et gnavi || navi || aratores; Ver III 120. esset ex inerti et improbo et impuro parente gnavus || navus || et pudens et probus filius; Ver III 161. Nympho est Centuripinus, homo gnavus et industrius; Ver III 53.

grabatus, niedrigeß Bett, Schragen: deosne

concurrere *circum* omnium mortalium non modo lectos, verum etiam grabatos? div II 129.

gracilitas, Schlantheit, Hagerheit: I. erat eo tempore in nobis summa gracilitas et infirmitas corporis; Bru 313. — II. qui non tam habitus corporis opimos quam gracilitates consectentur; Bru 64.

gradatim, Schritt für Schritt, stufenweise: ita pedetemptim et gradatim tum accessus a te ad causam facti, tum recessus, ut . . .; ep IX 14, 7. cum (Chrysippus) gradatim interrogetur; Ac II 39. quid opus erat te gradatim istuc pervenire? nat I 89.

gradatio, Steigerung: est etiam gradatio quaedam; de or III 207.

gradior, schreiten: I. alia animalia gradiendo, alia serpendo ad pastum accedunt; nat II 122. — II. fidenti animo gradietur ad mortem; Tusc I 110.

gradus, Schritt, Stufe, Staffel, Grad, Rang: I. 1. an censes non eosdem gradus oratorum vulgi iudicio et doctorum fuisse? Bru 186. in omnibus causis tres sunt gradus, ex quibus unus aliqui capiendus est ad resistendum; part or 101. — 2. quasi hunc gradum mei reditus esse, quod mulieres revertissent; A VII 23, 2. — II. 1. dum unum ascendere gradum dignitatis conatus est; Muren 55. capio: §. I. 1. part or 101. gradus templorum ab infima plebe completi erant; A IV 1, 5. maioribus nostris in Africam ex hac provincia gradus imperii factus est; Ver II 3. ipsa aequabilitas est iniqua, cum habet nullos gradus dignitatis; rep I 43. cum omnes gradus aetatis recorder tuae; de or III 82. ut omnes et dignitatis et gratiae gradus tollerentur; Muren 47. — 2. non est causa conversionis, ubi in suo quisque est gradu firmiter collocatus; rep I 69. sunt duae artes, quae possunt locare homines in amplissimo gradu dignitatis; Muren 30. — III. unus ex: §. I. 1. part or 101. — IV. 1. ascendens gradibus magistratum; Bru 281. est quiddam gravissimum quoque tamquam sonorum gradibus descenditur; de or III 227. ut ea (honesta, commoda) inter se magnitudine et quasi gradibus, non genere differrent; nat I 16. — 2. a: §. Graecostasis. qui (populus Romanus) te ad summum imperium per omnes honorum gradus extulit; Catil I 28.

Graece, griechisch, in griechischer Sprache: id faciebam multum etiam Latine, sed Graece saepius; Bru 310. cum ea, quae legeram Graece, Latine redderem; de or I 156. quae mihi tu de ratione dicendi Graece tradidisti; part or 1.

Graecostasis, Griechenstand: eius operae repente a Graecostasi et gradibus clamorem satis magnum sustulerunt; Q fr II 1, 3.

gramineus, aus Rohr: etiamne hastas gramineas (concupisti)? Ver IV 125.

grammatica, Sprachkunde: quibus (verbis) utimur pro Latinis, ut dialectica, grammatica; fin III 5.

grammaticus, Sprachfundiger, Gelehrter, n. pl. Sprachkunde: a, I. quoniam grammaticus es; A VII 3, 10. — II. si grammaticum se professus quispiam barbare loquatur; Tusc II 12. quod (studium litterarum) profitentur ei, qui grammatici vocantur; de or I 10. — b. omnia fere dispersa quondam fuerunt; ut in grammaticis poetarum pertractatio, historiarum cognitio, verborum interpretatio, pronuntiandi quidam sonus; de or I 187.

granarium, Kornspeicher: num utiliore tibi hunc Triarium putas esse posse, quam si tua sint Puteolis granaria? fin II 84.

grandescere, wachsen: lentiscus triplici solita grandescere fetu; div I 15.

grandifer, einträglich: quoniam hae quondam arationes grandiferae et fructuosae ferebantur; Phil II 101.

grandiloquus, großsprechend, großartig redend: qui tandem isti grandiloqui contra haec duo melius se habent quam Epicurus? Tusc V 89. et grandiloqui, ut ita dicam, fuerunt cum ampla et sententiarum gravitate et maiestate verborum et contra tennes, acuti; orat 20.

grandis, groß, ansehnlich, bedeutend, heranwachsend, an Jahren vorgerückt, bejahrt: A. cum hoc Catone grandiores natu fuerunt C. Flaminius, C. Varro; Bru 77. (C. Gracchus) grandis est verbis; Bru 126. exemplis grandioribus decuit uti; div I 39. tunc in Siciliam tecum grandem praetextatum filium ducebas? Ver III 159. genus dicendi grandius quoddam et illustrius esse adhibendum videtur; de or II 337. cum "grandem orationem" pro longa dicimus; de or III 169. quo grandior (orator) sit et quodam modo excelsior; orat 119. eius filio pecuniam Nicaeenses grandem debent; ep XIII 61. uxori grande pondus argenti legavit; Caecin 12. grandi vitio praeditum exemplum; inv I 88. — B, a. cum quidam in theatrum grandis natu venisset; Cato 63. — b. qui grandia ornate vellent, enucleate minora dicere; fin IV 6.

granditas, Erhabenheit: id apparet ex genere et granditate verborum; Bru 121.

grando, Hagel: I. si grando quippiam || cuiuspiam || nocuit; nat III 86. — II. quae (causa) terret animos nivibus, grandinibus; nat II 14.

granum, Korn, Kern: I. Midae dormienti formicae in os tritici grana congresserunt; div I 78. granum ex provincia Sicilia nullum haberemus; Ver III 44 — 2. quae (terra) ex fici tantulo grano tantos truncos ramosque procreet; Cato 52.

grassator, Begehrter, Räuber: hoc modo viator quoque bene vestitus causa grassatori fuisse dicetur || diceretur ||, cur ab eo spoliaretur; fat 34.

grate, gern, dankbar: me, quod faciam, et grate et pie facere; Planc 98. (sapiens) praeterita grate meminit; fin I 62.

grates, Dank: grates tibi ago, summe Sol, quod conspicio . . .; rep VI 9.

gratia, Dank, Dankbarkeit, Gunst, Gnade, Einfluß, Kredit, Gefälligkeit, Einvernehmen, Freundschaft: I. 1. nullam esse gratiam tantam, quam non vel capere animus meus in accipiendo vel in remunerando cumulare atque illustrare posset; ep II 6, 2. contra nos faciunt summa gratia et eloquentia; Quinct 1. gratiam (eam appellant), quae in memoria et remuneratione officiorum et honoris et amicitiarum observantiam teneat; inv II 66. — 2. gratia (est), in qua amicitiarum et officiorum alterius memoria et remunerandi voluntas continetur; inv II 161. — II. 1. vides, quam omnes gratias non modo retinendas, verum etiam acquirendas putemus; A I 1, 4. L. Murenae provincia multas bonas gratias cum optima existimatione attulit; Muren 42. maximas gratias et ago et habeo Pisoni; Phil I 15. appello: §. I. 1. tenet. capio: §. I. 1. est. conciliandae gratiae causa; Cluent 100. quod qui faciunt, plurimum gratiae consequuntur; of II 67. cumulo: §. I. 1. est. nec gratia debere videtur ei, qui sua causa commodaverit; fin II 117. gratiam nostram exstinguit hominum suspicio; ep I 1, 4. habeo: §. ago, refero. magnam ineam gratiam; fin IV 31. illustro: §. I. 1. est. neque illud ad neglegendam meam gratiam debet valere; Planc 82. huic utinam aliquando gratiam referre possimus! habebimus quidem semper; ep XIV 4, 2. retineo: §. acquirere. — 2. contineo in: §. I. 2. te apud eum (Caesium) quanta in gratia posui! A VI 6, 4. hic me meus in rem publicam animus cum Caesare reducit, reconciliat, restituit in gratiam; prov 23. ut cum Crasso redirem in gratiam; ep I 9, 20. reduco, restituo in: §. reconcilio in. me cum Caesare et cum Appio esse in gratia; ep I 9, 4. — III. equestri vetere illa

auctoritate et gratia fretus; Ver III 61. — IV. alqd: f. II, 1. consequor. quamquam gratiarum actionem a te non desiderabam; ep X 19, 1. aequationem gratiae, dignitatis, suffragiorum (flagitasti); Muren 47. istam conciliationem gratiae Staienus excogitavit; Cluent 84. crimen gratiae concedebas; Q Rose 19. reconciliationem esse gratiae factam; har resp 51. — V, 1. si qua gratia testes deterentur; Font 3. Sp. Cassium summa apud populum gratia florentem; rep II 60. cum tanta gratia tantisque opibus accusatio vestra nitatur; Cael 19. per hospites apud externos populos valere opibus et gratia; of II 64. — 2. ut nemo a vobis, ut istum absolvatis, per gratiam conetur contendere; Ver pr 48. huic patronos propter Chrysogoni gratiam defuturos; Sex Rose 28.

gratia, wegen, um — wissen, zu Gefallen: I. quod facio, amicitiae dignitatisque L. Murenae gratia facio; Muren 78. si exempli gratia vir bonus magnum frumenti numerum advexerit; of III 50. — II. cum obsignandi gratia venissem; Ver I 50. — III. quae tibi non consolandi tui gratia dicent; Planc 52. ut dolores suscipiantur maiorum dolorum effugiendorum gratia; fin I 36.

gratificatio, Gefälligkeit, Bewilligung: cum in imbecillitate gratificationem et benivolentiam ponitis; nat I 122. Sullana gratificatio reprehensa; Muren 42.

gratificor, willfahren, gefällig sein, darbringen, mitteilen: I, 1. in quo populo potestas honeste bonis gratificandi datur; leg III 39. — 2. quod Pompeio se gratificari putant; ep I, 1, 4. gratificatur mihi gestu accusator; Balb 14. — II. de eo, quod ipsis superat, (parvi) aliis gratificari volunt; fin V 42. — III. cur tibi hoc non gratificer, nescio; ep I 10.

gratiosus, in Günst steht, angenehm, beliebt, einflussreich: A. is (A. Trebonius) et suo splendore et nostra ceterorumque amicorum commendatione gratiosissimus in provincia fuit; ep I 3, 1. ita gratiosi eramus apud illum, ut . . . ; A XV 4, 3. non potentia mea, sed causa rogationis fuit gratiosa; Planc 25. homo et domi nobilis et apud eos, quo se contulit, propter virtutem splendidus et gratiosus; Ver IV 38. species ipsa tam gratiosi liberti aut servi dignitate habere nullam potest; ep I 2, 3. potentia: f. causa. rogatio ipsa semper est gratiosissima; Planc 25. ut gratiosi scribae sint in dando et cedendo loco; Bru 290. servus: f. libertus. — B. si Valerius interpres ad me nomina gratiosorum scripserit; A XVI 11, 7. habemus inventutis et gratiosorum in suffragiis studia; ep II 6, 3.

gratis, umsonst: gratis esse Oppianicum condemnatum; Cluent 132. cum aratores frumentum dare gratis mallent; Ver III 215. neminem ulla in civitate senatorem factum esse grati; Ver II 120. habitent gratis in alieno; of II 83. id me scis antea gratis tibi esse pollicitum; Q fr III 1, 7.

gratuito, unentgeltlich, uneigennützig: hominis multorum causas et non gravate et gratuito defendentis; of II 66. cum mediocribus multis gratuito civitatem in Graecia homines impertiebant; Arch 10.

gratuitus, unentgeltlich, uneigennützig: quae comitia si gratuita fuerint; Q fr II 14, 4. liberalitas gratuita est an mercennaria? leg I 48. te ne gratuita quidem eorum suffragia tulisse; Planc 54. nisi (virtus) erit gratuita; Ac II 140.

gratulatio, Freudenbezeugung, Glückwunsch, Dankfagung, Dankefest: I. gratiae nostrae dis immortalibus gratulationes erunt; Phil XIV 7. fuit mihi saepe laudis nostrae gratulatio tua iucunda; A I 17, 6. f. II, 1. facio. — II, 1. tam recenti gratulatione, quam tuo nomine ad omnia deorum templa fecimus; ep XI 18, 3. a qua (plebe) plausu maximo cum esset mihi gratulatio significata; A IV 1,

5. — 2. ne obtulisse nos gratulationi videamur; A IX 5, 1. — III, 1. ad urbem accessus incredibili hominum multitudine et gratulatione florebat; Sest 131. — 2. ut undique ad me cum gratulatione legati convenerint; A IV 1, 4. quod in precibus et gratulationibus non solum id (simulacrum) venerari, verum etiam osculari solent; Ver IV 94.

gratulator, Glück wünschend: [ita fit, ut gratulator laetior sit quam is, cui gratulatur]; fin II 108.

gratulor, Freude bezeigen, Glück wünschend, danken: I. vulgo ex oppidis publice gratulabantur; Tusc I 86. — II, 1. ipse mihi gratulatus sum; ep III 11, 2. gratularer felicitati tuae; ep IX 14, 7. — 2. quod mihi de eo, quod egerim, gratularis; ep IV 14, 3. ut tibi absentem de reditu nostro gratularer; A IV 1, 1. — 3. gratulor tibi, quod salvum te recepisti; ep XIII 73, 1. f. 4. — 4. tibi cum pro rerum magnitudine, quas gessisti, tum pro oportunitate temporis gratulor, quod te summa laus prosecuta est; ep XV 14, 3. — III. qui etiam mihi gratulatus es illius diei celebritatem; A V 20, 1.

gratus, angenehm, erfreulich, dankenswert, dankbar: A. tu quam gratus erga me fueris; ep V 5, 2. te re ipsa atque animo esse gratissimum; ep X 19, 1. mihi, quod fecit, gratissimum; A IX 13, 3. huic animo gratissimo adsunt; Sulla 72. gratum hominem observantemque cognosces; Q fr II 12, 3. tuae litterae mihi gratiae iucundaeque sunt; A VII 17, 1. gratissima memoria omnium civium; Phil X 7. eius in me meritum tibi gratum esse; Planc 73. cuius (Servii) officia iucundiora scilicet saepe mihi fuerunt, numquam tamen gratiora; ep IV 6, 1. si dis immortalibus, si senatui gratum et iucundum meum reditum intellegitis esse; dom 147. eae res, quas ingenio ac ratione persequimur, gratiores sunt quam illae, quas viribus; of II 45. ista veritas, etiamsi iucunda non est, mihi tamen grata est; A III 24, 2. nulla de virtutibus tuis plurimis nec admirabilior nec gratior misericordia est; Ligar 37. — B. facis amice tu quidem mihi gratissimum; A VIII 2, 2.

gravate, ungern: „qui erranti comiter monstrat viam“, benigne, non gravate; Balb 36. cum vobis non gravate respondero; de or I 208.

gravedinosus, mit Schnupfen behaftet: dicimus gravedinosos quosdam, non quia iam sint, sed quia saepe; Tusc IV 27.

gravedo, Glieder schwere, Schnupfen: I. gravedo tua mihi molesta est; A XVI 11, 3. — II, 1. tu, quoniam novum morbum removisti, seda etiam gravedinem; A X 16, 6. — 2. gravedini, quaeso, omni ratione subveni; A XVI 14, 4.

graviditas, Schwangerschaft: ut Luna graviditates et partus adferat; nat II 119.

gravidus, schwängern, befruchten: quae (terra) gravidata seminibus omnia pariat; nat II 83.

gravidus, schwanger, voll: cum esset grava Auria; Cluent 31. „uberibus gravidis“; div I 20.

gravis, schwer, gewichtig, nachdrücklich, bedeutend, ernst, würdig, gewaltig, drückend, lästig, hart, schmerzlich, schwer verdaulich, dumpf, tief, tiefbetont: A. cum omnium sit urbanissimus, omnium gravissimum et severissimum et esse et videri; de or II 228. si tibi non graves sumus; de or III 147. tibi verenti, ne mihi gravis esses; Top 4. etsi gravis tibi nulla in re erit; ep XIII 69, 2. est quiddam in remissione gravissimum quoque tamquam sonorum gradibus descenditur; de or III 227. grave est homini pudenti petere aliquid magnum; ep II 6, 1. haec bona sunt, quibus aegritudines gravissimae detrahantur; Tusc III 46. sapientem plurimis et gravissimis artibus atque virtutibus instructum; fin II 112. ut auctor vobis gravior nemo esse debeat; imp Pomp 68. quorum auctoritas gravissima debeat

esse; inv I 101. P. Caesennius, non tam auctoritate gravi quam corpore; Caesin 27. cum Tigrane grave bellum gessimus; Sest 58. cum eos (amicos) gravis aliquis casus experiri cogit; Lael 84. quoniam corrumperendi iudicii causas ille multas et graves habuit; Cluent 82. negat esse ullum cibum tam gravem, quin concoquatur; nat II 24. queritur gravis, locuples, ornata civitas; Flac 56. corpus: *f.* auctoritas. quod ego gravissimum crimen iudico; Phil II 3. o gravem acerbamque fortunam! Ver V 119. (vocis genus) sine commiseratione grave quoddam et uno pressu ac sono obductum; de or III 219. homini gravi leve est; Sest 115. cuius (senatus) est gravissimum iudicium de iure legum; dom 71. quodsi corporis gravioribus morbis vitae incunditas impeditur; fin I 59. ut (senes) onus se Aetna gravius dicant sustinere; Cato 4. quid ego ita gravem personam induxi? Cael 35. quod solum bonum severus et gravis philosophus novit; fin II 29. barbaros excipientes gravissimas plagas; Tusc II 46. quae homini gravior poena accidere potuit? prov 14. cum gravibus seriisque rebus satis fecerimus; of I 103. breviter comprehensis gravissimis sententiis; fin II 20. ab acutissimo sono usque ad gravissimum sonum; de or I 251. grave tempus! div II 79. (Centuripini) hoc in te certiores gravioreque testes sunt, quod . . . ; Ver III 108. parumne declaravit vir gravis et sapiens . . . ? Tusc III 48. virtutes: *f.* artes. gravior vobis erit hostium voluntas quam civium? Font 32. voces ut chordae sunt intentae, acuta gravis, cita tarda; de or III 216. acutarum graviumque vocum iudicium; orat 173. Lentulus grave vulnus accepit; Phil VIII 14. — B, a. etiam graviore constantioresque admonendi sunt, ut . . . ; Lael 99. — b. quid ex ista acuta et gravi referitur ad *rélos*? A XII 6, 2. — c. quod a graviore leviora natura repellantur; Tusc I 40.

gravitas, Schwere, Schwerkraft, Gewicht, Schwerfälligkeit, Beschwerde, Ungefundheit, Nachdruck, Gewalt, Ernst, Strenge, Bedeutung, Würde: I. corpore vix sustineo gravitatem huius caeli, quae mihi laborem adfert in dolore; A XI 22, 2. das mihi nullam gravitatem, nullam constantiam in Graecis hominibus esse; Flac 36. si in sensibus ipsius sapientis est aliqua forte gravitas aut tarditas; Ac II 53. ignari, quid gravitas, quid integritas valeret; Sest 60. — II, 1. cuius (Cyri) summa gravitas ab illo philosopho cum singulari comitate coniungitur; Q fr I 1, 23. gravitatem res habet, cum frequens ordo est; leg III 40. si unquam res publica consilium, gravitatem, sapientiam iudicium imploravit; Flac 3. quod corporis gravitatem et dolorem animo iudicamus; Tusc III 1. ne sit loci gravitas huic miserrimae perferenda; A XI 21, 2. quod gravitas honestis in rebus severisque *||* et sev. *||* ponitur; de or II 248. tu cum Sexto servasti gravitatem eandem, quam mihi praecipis; A X 1, 4. sustineo: *f.* I, 1. adfert. quod gravitatem in congressu nostro tenui, quam debui; A IX 19, 4. — 2. extraordinarium imperium est minime nostrae gravitatis; Phil XI 17. — 3. omnium sententiarum gravitate, omnium verborum ponderibus est utendum; de or II 73. in quibus (obiurgationibus) utendum est fortasse verborum gravitate acriore; of I 136. — 4. cuius (Ti. Gracchi) utinam filii ne degenerassent a gravitate patria! prov 18. — III. quid tam indignum sapientis gravitate atque constantia (est) quam . . . ? nat I 1. — IV, 1. quo labefactari possit tanta contentio gravitatis et ponderum; nat II 116. quaerimus gravitatis, constantiae, firmitatis, sapientiae iudicium; Ac II 53. illam gravitatis severitatisque personam non appetivi; Muren 6. — 2. multae et cum gravitate facetiae; Bru 158. — V, 1. ne Caelium incipiat accusare illa sua gravitate censoria; Cael 35. corpora quaedam solida atque individua vi et gravi-

tate ferri; nat II 93. cum (atomus) per inane moveatur gravitate et pondere; fat 24. tu, C. Piso, tali fide, virtute, gravitate, auctoritate ornatus; Q Rosc 7. me rarius ad te scribere gravitate valetudinis; ep VI 2, 1. — 2. egit causam summa cum gravitate copiaque dicendi; Sest 107. ne nimis indulgenter et cum gravitate potius loquar; A IX 9, 2. multi ex morbi gravitate maiores (sunt dolores); Phil XI 8.

graviter, schwer, gewichtig, bedeutend, nachdrücklich, ernst, würdig, streng, heftig, empfindlich, unger, schmerzlich, dumpf, tief: I. singuli casus rerum humanarum graviter accipiuntur, si dicuntur dolenter; de or II 211. facilius in morbos incidunt adulescentes, gravius aegrotant; Cato 67. causa graviter copioseque agenda est; div Caec 39. gravissime et verissime defenditur . . . ; fin III 71. fuisse quosdam, qui idem ornate ac graviter, idem versute et subtiliter dicerent; orat 22. Platonem existimo gravissime et copiosissime potuisse dicere; of I 4. tulit hoc commune dedecus graviter filius; Cluent 16. gravius de te iudicatum putarem; Planc 9. omnes bonos interitu suorum quam gravissime maerere oportere; Tusc III 63. Thucydides res gestas narrat, graviter sane et probe; orat 30. Dionysius graviter queritur; A XIII 2, b. quid est, quod possit graviter a Cicerone scribi ad Curionem nisi de re publica? ep II 4, 1. haec praescripta servantem licet magnifice, graviter animoseque vivere; of I 92. — II. eum (Posidonium) graviter esse aegrum; Tusc II 61. qui graviter saucius e caede effugerat; Tul 22.

gravo, beschweren, befruchten, pass. Schwierigkeiten machen, verdrüßlich sein: 1. »semper gravata lentiscus«; div I 15. — 2. ut in eo gravarer, quod vos cupere sentire; de or II 365. — 3. neque gravabor breviter meo more, quid quaque de re sentiam, dicere; de or I 107. qui gravere litteras ad me dare; ep VII 14, 1.

gregalis, Kämmerer, Speißgefäß: I. cum gregales eum (Titium) requirerent; de or II 253. — II, 1. gregalibus illis, quibus te plaudente vigebamus, amissis; ep VII 33, 1. — 2. si ego consul rem publicam contra te et gregales tuos defendissem; Sest 111. — III. vigere: *f.* II, 1.

gregarius, gemein: id etiam gregarii milites faciunt inviti; Planc 72.

gregatim, scharenweise: videtis cives Romanos gregatim coniectos in lautumias; Ver V 148.

gremium, Schoß: I. quae (terra) cum gremio mollito ac subacto sparsum semen exceptit; Cato 51. — II, 1. quae (Aetolia) medio fere Graeciae gremio continetur; Piso 91. — 2. apparet, filios non tam in gremio educatos quam in sermone matris; Bru 211. filia in fratris manibus et gremio maerore consenescebat; Cluent 13.

grex, Herde, Schar, Schwarm, Kreis: I. si ex urbe exierint desperatorum hominum flagitiosi greges; Catil II 10. urgerent philosophorum greges; de or I 42. — II, 1. caedit greges armentorum reliquique pecoris; Phil III 21. pecudum greges diliguntur isto modo, quod fructus ex iis capiuntur; nat I 122. quae (pecudes) dispulsa sui generis sequuntur greges; A VII 7, 7. quam magnos tenuit amicorum greges! fin I 65. — 2. capio ex: *f.* I. diligo. si qua erunt mediocria, in mediam turbam atque in gregem coiciantur; de or II 314. gloriam sperabit a latronum gregibus, Phil XII 26. — III. alter faeneratorum gregibus inflatus; Sest 18.

grunditus, Grunzen: ne stridorem quidem serrae (audiunt), tum cum acuitur, aut grunditum, cum iugulatur, suis; Tusc V 116.

grus, Kranich: grus cum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam;

nat II 125. quae (animalia) altiora sunt, ut grues; nat II 123 (122).

gubernaculum (gubernaculum), Steuer, Steuer-ruder, Leitung: I. »gubernaculum disperso lumine fulgens»; fr H IV, a, 381. — II, I. qui sibi gubernacula patriae depoposcerunt; Sest 99. cum gubernacula rei publicae tenebamus; div II 3. civitatum regendarum oratori gubernacula sententia sua tradidit; de or I 214. — 2. cum ad gubernacula rei publicae temerarii atque audaces homines accesserant; inv I 4. ille naufragus ad gubernaculum accessit et navi, quod || quoad || potuit, est opitulatus; inv II 154. repelli oratorem a gubernaculis civitatum; de or I 46.

gubernatio, Steueruug, Lenfung, Regierung: I. quod vix videtur humani consilii tantarum rerum gubernatio esse potuisse; Catil III 18. usus eius (virtutis) est maximus civitatis gubernatio; rep I 2. — II. qui (populus Romanus) numquam summi consilii gubernationem auferre conatus est; Vatin 36. — III, 1. tu summi imperii gubernatione destructus; de or III 131. per quam (continentiam) cupiditas consilii gubernatione regitur; inv II 164. — 2. si in ipsa gubernatione negligentia est navis eversa; fin IV 76.

gubernator, Steuermann, Lenfer: I. ut si qui gubernatorem in navigando nihil agere dicant, cum ille clavum tenens quietus sedeat in puppi; Cato 17. ut gubernator aequae peccat, si palearum navem evertit et si auri; fin IV 76. tempestates (providet) gubernator; div II 16. sedet, tenet; j. agit. — II, 1. quid est propositum his rei publicae gubernatoribus? Sest 98. — 2. quae (navis) scientissimo gubernatore utitur; inv I 58. — III. ut gubernatoris ars, quia bene navigandi rationem habet, utilitate, non arte laudatur; fin I 42.

gubernatrix, Lenferin: ista praeclara gubernatrice, ut ais, civitatum eloquentia || [el.] || rem publicam dissipaverunt; de or I 38.

guberno, steuern, leiten, lenken, regieren: I. num tot regum naufragium sustulit artem gubernandi? div I 24. — 2. ut si nautae certarent, quis eorum potissimum gubernaret; of I 87. — II. quod (bellum civile) opinione plerumque et fama gubernatur; Phil V 26. iter meum rei publicae et rerum urbanarum ratio gubernabit; ep II 17, 1. cuius fortunae nos motum ratione quadam gubernabimus; A VIII 4, 1. quae (dea) mundum omnem gubernet et regat; nat II 73. qui rei publicae navem gubernassem; Piso 20. si ii rem publicam regent, quorum nemo duo menses potuit patrimonium suum gubernare; A X 8, 6. si sapientia est, quae gubernet rem publicam; rep III 47. illa tormenta gubernat dolor, moderatur natura cuiusque cum animi, tum corporis; Sulla 78. quibus praeposita (ratio) vitam omnem debet gubernare; fin IV 39.

gula, Schlund, Kehle, Schlemmerei: I. o gulam insulsam! A XIII 31, 4. — II. quem (Sex Cominium) obtorta gula de convivio in vincla abripi iussit; Ver IV 24.

gurgues, Strudel, Schlund, Abgrund, Praesfer: I. qui (Apronius) immensa aliqua vorage est et gurgues vitiorum turpitudinumque omnium; Ver III 23. — II, 1. videtis, quos et quam multos habeat Antonius. primum Lucium fratrem, quem gurgitem,

quam voraginem! Phil XI 10. — 2. ut eorum divitias in profundissimum libidinum suarum gurgitem profundat; Sest 93. — III. Rheni fossam gurgitibus illis redundantem; Piso 81.

gurgulio, Kehle: ut eos omnes (servos) gurgulionibus insectis relinquere; Tul 21.

gurgustium, Hütte, Kneipe: (dens) videlicet in tenebris tamquam in gurgustio habitaverat; nat I 22. meministine nescio quo e gurgustio te prodire? Piso 13.

gustatus, Geschmack: I. gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quam cito id, quod valde dulce est, aspernatur ac respuit! de or III 99. gustatus habitat in ea parte oris, qua . . ; nat II 141. respuit; j. aspernatur. — II. facinerosi verae laudis gustatum non habent; Phil II 115. — III. quae (uva) primo est peracerba gustatu; Cato 53.

gusto, kosten, schmecken, genießen: paululum || paulum || sitiens istarum artium gustavi; de or III 75. quia Stoicorum ista magis gustata quam potata delectant; Tusc V 13. ut ne aquam quidem gustarem; ep VII 26, 1. artes: j. alqd. qui primoribus labris gustassent genus hoc vitae; Cael 28. quam (herbam caprae) cum gustavissent; nat II 126. quod nullam partem per aetatem sanae et salvae rei publicae gustare potuisti; ep XII 23, 3. de actione et de memoria quaedam breviter praecepta gustaram; de or I 145.

gustus, Geschmack: quae (aquae) † gustu tamen Arpinatis fuissent; fr A XIII 21.

gutta, Tropfen: I. quem (numerum) in cadentibus guttis, quod intervallis distinguuntur, notare possumus; de or III 186. — II. quae (causa) terreret animos guttis imbrium quasi eruentis; nat II 14.

guttur, Kehle: »fulix tremulo fundens e gutture cantus»; div I 14.

gymnasiarchus, Vorsteher der Turnanstalt: demoliendum (Mercurium) curavit Demetrius gymnasiarchus, quod is ei loco praeerat; Ver IV 92.

gymnasium, Turnanstalt: I. clamabunt, credo, omnia gymnasia atque omnes philosophorum scholae sua esse haec omnia propria; de or I 56. — II. longe Academiae illi ac Lycio tuum hoc suburbanum gymnasium anteponam; de or I 98. saeculis multis ante gymnasia inventa sunt, quam in iis philosophi garrere coeperunt; de or II 21. cum omnia gymnasia philosophi teneant; de or II 21. cum audissem Antiochum in eo gymnasio, quod Ptolomaeum || Ptolem. || vocatur; fin V 1. — III. iuventutis exercitatio quam absurda in gymnasiis! rep IV 4. j. II. invenio, voco.

gymnicus, gymnastisch: Crotoniae honestissimas ex gymnico certamine victorias domum rettulerunt; inv II 2. praecones ludorum gymnicorum; ep V 12, 8.

gynaecium, Frauenwohnung: syngrapha facta in gynaecio est; Phil II 95.

gypso, mit Gips überzehen: quibus (matronis) illa (Medea) manibus gypsatis persuasit, ne . . ; ep VII 6, 1.

gyrus, Kreis: ex ingenti quodam oratorem immensoque campo in exiguum sane gyrum compellitis; de or III 70. homines secundis rebus effrenatos tamquam in gyrum rationis et doctrinae duci oportere; of I 90.